

УДК 376-054.62:[378:005.6

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО СКЛАДАННЯ ІСПИТІВ ДЛЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ДИПЛОМІВ НА БАТЬКІВЩИНІ ВИПУСКНИКІВ

Т. М. Бойчук, І. Г. Савка, М. І. Грицюк, І. В. Навчук

Буковинський державний медичний університет

ACTUAL QUESTIONS OF PREPARING OF FOREIGN STUDENTS FOR PASSING THE EXAM FOR CONFIRMING QUALIFICATION ON THEIR MOTHERLAND

T. M. Boychuk, I. H. Savka, M. I. Hrytsiuk, I. V. Navchuk

Bukovyna State Medical University

Розкрито новітні підходи в організації підготовки студентів-іноземців з англійською формою навчання. Сконцентровано увагу на процедурі підтвердження отриманих в Україні дипломів на батьківщині випускників та складанні відповідних іспитів. У статті наведено статистичну вибірку результатів випускників медичних вишів деяких країн щодо складання іспиту Medical Council Examination, а також шляхи їх покращання з використанням можливостей сучасних комп'ютерних технологій та елементів дистанційного навчання.

The new approaches in organization of students self-preparing with English form of education was discussed. The special attention is paid to the procedure of confirmation of diploma in the motherland by passing a proper exam. The article deals with statistic selection of indices of gradutors of some high medical institutions as for the passing of Medical Council Examination as well as ways of its improvement by using modern computer technologies and elements of distant learning.

Вступ. Підготовка іноземних фахівців українськими вишами – це одна з найефективніших форм культурного і наукового співробітництва [2, 3]. З одного боку, така ситуація сприяє зміцненню авторитету України на міжнародній арені, з іншого – є джерелом додаткового фінансування вітчизняної освіти. Щорічно кількість іноземних громадян, які здобувають вищу медичну освіту в Україні, зростає [2]. Так, станом на 01.01.2014 р. за даними МОЗ України у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації та закладах післядипломної освіти, підпорядкованих МОЗ України, навчаються 24 945 іноземних громадян. Збільшення кількості студентів-іноземців у стінах Буковинського державного медичного університету, безумовно, вносить нові корективи в організацію навчального процесу. Саме тому особливої ваги набуває питання легалізації та верифікації дипломів, отриманих в Україні, на батьківщині випускників.

Основна частина. Процес отримання вищої освіти іноземним громадянином можна умовно поділити на такі етапи: одержання базової середньої освіти

на батьківщині, приїзд в Україну, проходження вступних співбесід і підготовка за обраною спеціальністю у виші, отримання диплома та його легалізація, післядипломна спеціалізація (за бажанням), повернення на батьківщину та складання відповідного іспиту для підтвердження отриманого диплома.

Станом на 01 квітня 2014 року в Буковинському державному медичному університеті навчалося понад 900 іноземних громадян. Найбільша кількість студентів на навчання прибуває з Індії (понад 82 %). Тому основну увагу в нашій роботі ми звернули на особливості складання іспиту для підтвердження дипломів саме в цій країні.

Для отримання дозволу на ведення лікарської практики в Індії випускники медичних вишів із різних країн повинні зареєструватися у Медичній раді Індії – Medical Council of India (MCI) та скласти відповідний іспит – Medical Council Examination (MCE).

Медична рада Індії була створена в 1934 році із основною функцією вироблення єдиних стандартів вищої медичної освіти та визнання отриманої студентами медичної освіти в Індії та за кордоном.

© Т. М. Бойчук, І. Г. Савка, М. І. Грицюк, І. В. Навчук

Основними завданнями Медичної ради Індії є:

- Вироблення єдиних стандартів медичної освіти для студентів-медиків, які навчаються в Індії та за кордоном на додипломному та післядипломному етапах.
- Надання рекомендацій щодо визнання або невизнання дипломів медичних установ Індії та зарубіжних країн.
- Постійна або тимчасова реєстрація лікарів із наданням їм права проводити лікарську практику.
- Співпраця із зарубіжними країнами в питаннях взаємного визнання отриманої медичної освіти.

До структури іспиту МСЕ включені питання як базових, так і спеціальних клінічних дисциплін, які випускники медичних вишів вивчають упродовж усього періоду навчання.

Співробітниками деканату медичного факультету № 3 (по підготовці іноземних громадян) спільно з фахівцями сектора моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення створено електронні курси підготовки іноземних громадян до складання вказаних іспитів, на базі функціонуючої в університеті системи дистанційного навчання MOODLE. У навчально-тренінгову базу курсу включені питання, максимально наближені до таких, що входять у структуру іспиту МСЕ.

Навчальний електронний курс Medical Council Examination складається із 22-х підкатегорій, які охоплюють усі розділи фундаментальної та клінічної медицини, зокрема: Forensic Medicine, Anatomy, Anesthesia, Internal Medicine, Psychiatry, Ophthalmology, Surgery, Dermatology and Sexually Transmitted Diseases, Microbiology, Radiodiagnosis and Radiotherapy, Obstetrics and Gynecology, Physiology, Biochemistry, Pathology, Pharmacology, Orthopedics and Neurosurgery, Pediatrics, Tuberculosis and Respiratory Diseases, Otorhinolaryngology, Community Medicine, Infectious Diseases, Medical Biology. Всього у базу електронного дистанційного навчання студентів MOODLE (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) було внесено понад 1500 питань з усіх вказаних розділів медицини.

Таким чином, завдяки впровадженій системі підготовки випускників до складання іспиту на їх батьківщині, студенти-іноземці мають можливість готуватися як у режимі тренінгу, так і контролюючому, здійснюючи самоконтроль за власним рівнем підготовки [3, 4].

Окрім того, на кожній кафедрі університету призначено відповідального модератора електронного

курсу, який здійснює постійний моніторинг та контроль за підготовкою студентів, насамперед старших курсів. Використання сучасних, інноваційних методів та наочних матеріалів дозволяють студентам ефективніше засвоювати великий за обсягом матеріал, оптимізуючи працю викладача в навчальному процесі [3, 5].

Запропонована система підготовки іноземних громадян продемонструвала позитивні результати. Так, загальна статистика складання іспиту студентами різних країн виглядає так:

- Згідно з даними Національної експертної ради Індії (NBE), у 2011 році із 13 270 випускників медичних навчальних закладів інших країн позитивно іспит склали – 3576 (26,9 %).

- Із 14 476 студентів, які склали іспит у 2012 році, тільки 3150 (21,8 %) були кваліфіковані для медичної практики в Індії.

- У 2011 році із 7854 студентів, які навчались у Росії, тільки 1133 (14,4 %) склали іспит позитивно.

- У цьому ж році із 5186 студентів, які отримали освіту у КНР, 1133 (21,8 %) студентів успішно склали іспит.

У 2012 році з першої спроби 43 % випускників Буковинського державного медичного університету склали іспит МСЕ успішно, а разом із першим пере-складанням успішними були 70 % наших випускників.

У 2013 році з першої спроби 44 % випускників Буковинського державного медичного університету склали іспит МСЕ успішно.

Випускники медичного факультету № 3 Буковинського державного медичного університету отримують диплом міжнародного зразка, інформація на якому надається двома мовами – українською та англійською. До диплома видають додаток з оцінками і кількістю годин по вивчених предметах. Саме він підлягає звірянню з програмами національних університетів при верифікації диплома за кордоном і складанні іспиту на підтвердження кваліфікації на батьківщині іноземця.

Залежно від вимог конкретної країни дипломи та додатки випускників проходять процедуру проставлення апостилю (країни, які підписали Гаазьку конвенцію, 1961 р.) та консульської легалізації.

У таких країнах як Гана, Нігерія та деяких інших, випускники медичних вишів України та інших європейських країн також повинні скласти іспит для підтвердження кваліфікації та подальшої медичної практики.

Певні особливості при складанні екзамену притаманні США. Так, основною тут є *USMLE (United*

States Medical Licensing Examination) – програма підготовки і складання іспитів з медицини для тих, хто отримав вищу медичну освіту та хоче підтвердити свій диплом у США, а також мати можливість працювати у сфері медицини за кордоном.

Програма підготовки до складання тесту *USMLE* розбита на три етапи:

Step 1

Basic Medical Sciences – тривалість від 3 до 10 місяців.

Step 2 поділяється на дві частини:

СК (Clinical Knowledge) – 3–4 місяці,

CS (Clinical Skills) – 1–5 днів.

Step 3

Patient Management Skills – тривалість: 3–4 місяці.

Отже, максимально швидко програму можна опанувати за 9 місяців.

Висновок. Таким чином, вважаємо, що підходи до організації навчального процесу студентів-іноземців у Буковинському державному медичному університеті допоможуть вирішити згадані проблеми з верифікації отриманих дипломів та підтвердити високий рівень підготовки спеціалістів в галузі “Медицина” у нашій державі.

Література

1. Закон України “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства” // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2012. – № 19-20. – С. 179.

2. Андрейчин М. А. Особливості навчання іноземних студентів на випускному курсі медичного вищого навчального закладу / М. А. Андрейчин, І. Я. Господарський, О. Л. Івахів // Медична освіта. – 2002. – № 3. – С. 21–23.

3. Андрущенко В. Високі педагогічні технології / В. Андрущенко, В. Олексенко // Вища освіта України. – 2007. – № 2. – С. 70–76.

4. Курило Т. М. Державне управління підготовкою керівників для охорони здоров’я України в умовах європейської інтеграції: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 2500.02 / Т. М. Курило; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2006. – 20 с.

5. Вища освіта України – європейський вимір: стан, проблеми, перспективи // Вища школа. – 2008. – № 6. – С. 88–125.

Отримано 02.04.14